

ANY VII.

REUS, divendres 1 de Novembre de 1912

Núm. 256

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSSES HABITACIONS

QUARTO DE BANY Y DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots los trens → Plassa de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES

SERVEY DE GRAN LLUIMENT

PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetarià.—Gran menjador pera 500 comensals.—Esplèndida illuminació.—Servey esmerat.—Cuyna selecta.—Perruqueria y banys.

Un debat interessant al Parlament anglès

La llengua y la nacionalitat

Lo gran soroll de guerra que vé de l'orient europeu ens ha distract un poc dels interessants débats que acaben de sostenir-se a la Cambra dels Comuns ab ocasió de discutir-se en tercera y última lectura lo projecte de "Home Rule" pera Irlanda. Aquests débats son interessantíssims, rics en ensenyances y pròdics en arguments en favor de les causes nacionalistes. No pod demanar-se més noble y més forta defensa del nacionalisme que la que han fet darrerament los ministres liberals d'Anglaterra Mr. Churchill, Mr. Lloyd George y Mr. Birrell.

Però lo més sugestiu d'aquests débats, lo que més ens ha corprès, es lo relatiu a la qüestió de la llengua irlandesa, qüestió que ha donat motiu a que'l Parlament britànic tractés, desde un punt de vista enlairat, lo problema de les llengües nacionals.

Cal saber que l'Irlanda, lingüísticament, ha arribat a un desplorable estat de desnacionalització. Dels quatre milions y mitj d'irlandeses, sols mitj milions tenen l'irlandès com a llenguatge usual, y la quasi totalitat d'aquells posseeixen l'anglès. Segons les estadístiques de 1911, no més hi ha a l'Irlanda 16.000 habitants que no conequin la llengua anglesa. Pòdia dirse, doncs, que l'idioma actual d'Irlanda es l'anglès.

Empero, d'alguns anys ensà, la "Lliga Gaèlica", que té per objecte la revifalla del vell idioma irlandès, ha organiat una campanya activíssima en pro de la oblidada llengua nacional. Aquesta es avuy ensenyada en gran nombre d'escoles primàries y de establiments d'ensenyansa, y'l seu us se va extenent ab rapidesa.

Davant d'això, un diputat conservador, Mr. Malsom, presentà una esmena al projecte de "Home Rule" en lo sentit de que'l Parlament irlandès no pugui impedir que la llengua anglesa sigui la

única oficial en los tribunals de justicia y en les oficines pùbliques, ni pugui fer de la coneixensa de l'irlandès una condició necessària pera aspirar als càrrecs pùblics en l'illa. L'esmena no fou admesa ni pel govern ni per la comissió, y la combaté lo ministre d'Irlanda Mr. Birrell, qui pronuncià un discurs eloquentíssim sostenint la necessitat de que en les escoles s'ensenyi la llengua del país. Per més de cent vots de majoria la esmena fou rebutjada. Votaren en contra los diputats liberals, los irlandeses y ls obrers del "Labour Party".

Apropòsit d'aquest debat, lo "Daily News & Leader", orgue de la fracció liberal-radical de Mr. Lloyd George, ha publicat un article bellíssim y coratjós titulat "Language and Nationality", en lo qual se defensa plenament lo dret dels pobles a l'ús de la llengua nacional. Aludint a un diputat conservador que digué que l'ús de l'irlandès perjudicava los interessos econòmics de l'Irlanda, lo diari esmentat escriu paraules justícieres, altíssimes, dignes del "affichage" en tots los llocs ont un moviment nacionalista existeix. Heusvos aquí:

"Los homes superficialment pràctics diràn: De què pod servir la revifalla d'un llenguatge que no té un lloc en los afers del món modern y lo dedicarli un temps y una energia que serian més profitosos empleats en la creació dels instruments morals y materials del comers dels nostres dies? La resposta es que les nacions no viuen solament de pa y que'l comers y l'industria son impulsats per la forsa espiritual d'una nació. Una nació aspira, tant com a menjar, a expressar la seva propia ànima, a portar la seva contribució individual al pensament y a l'art mondiaus. Y cap nació pod aconseguir això si no es per virtut de la seva propia llengua. La llengua nacional es

lo lligam de la continuitat nacional; dona vida orgànica al present y al passat; fa rics en evocacions los turons, y's rius y les valls. Es la mare de la poesia, del patriotisme y de l'idealisme, un depòsit de forsa espiritual. Quí son los pares de la Bulgaria, la qual avuy veyem sostenint una prodigiosa lluita nacional y que seixanta anys enrera no era encara ni una expressió geogràfica? Son los clergues que recobraren y enseñaren la llengua búlgara, y donaren a una massa amorfa de persones la formació, promovent un ràpid y esplèndit desenvolupament que avuy reconeix tot hom. Això que es cert pera la Bulgaria, es cert pera qualsevol altre poble, y ho serà també pera l'Irlanda. Unicament una persona cínica o superficial pod afirmar que en l'història de les nacions la riquesa y la perfecció espirituals son independents de la riquesa y de la perfecció materials. Los homes que treballen pera la propagació de la llengua irlandesa, també preparen lo camí a les victòries del comers y de l'industria industria irlandeses, y cap home assenyat o aimant d'Irlanda intentarà posar entravancs al seu progrés."

Això es lo que diuen los liberals anglesos, y això fa possible que s'entenguin cordialment ab los nacionalistes d'Irlanda. Quan hem sentit los catalans veus espanyoles que parlessin així?

A. R. Y V.

CRÒNIQUES CIENTÍFIQUES

Un eclipsi total de sol

L'eclipsi del dia 10 d'Octubre

Al veure aquest subtítol ab que van precedides aquestes ratlles, crearà sens dubte'l llegidor que sorprenem la seva bona fe, car records perfectament quel dia 10 del corrent mes llahí un sol esplendorós.

Ademés, quan lo famós eclipsi del 17 d'Abril, quedàrem en que ja no hauríem de presenciar altre en tot lo qu'es restava de vida, quedant l'espectacle reservat pels nostres nets.

Expliquemós: l'eclipsi a què ns referim ha corregrut a Amèrica lo dia 10 del passat Octubre; essent visible en

tota l'Amèrica del Sur. La totalitat ha sigut apreciable en lo Brasil molt apropiat del Río Janeiro y de les indústries ciutats brasilenyes de San Paulo y Santos, atravesant lo Perú y la República de l'Ecuador. Comensà l'eclipsi en lo Pacífic, apropiat de l'Amèrica Central, en el moment de la sortida del sol, entrant en el continent per apropiat de Quito y sortint per Santos a l'Atlàntic.

Aquest eclipsi ha sigut, genuïnament americà, car al arribar al continente africà comensà a esser perceptible en lo previs moment de la posta del sol.

La línia de totalitat s'estengué desde Quito (Ecuador), com ja hem dit, a San Paulo (Brasil); de manera, que tot lo continent austral va percebre'l fenòmen entre les fases màximes de 0'50 y 0'25.

No fog, no obstant, la zona favorecida ab la totalitat, la més poblada, ja que aquesta línia s'estengué per les conques dels rius San Francisco, Tocatini, Madeira y Amazonas y les gegantines serrades d'aquestes grans regions semiyegers o poc poblades del Brasil.

La duració de la totalitat estava calculada en un minut cinquanta, nou segons, xifra importantissima que demosta l'importància d'aquest eclipsi que ha sigut estudiat per importants missions astronòmiques, una de les quals, da de l'Observatori de Santiago de Xile, dirigida pel senyor Ristempert, s'instalà en Minas Geraes (Brasil) y ls seus importants treballs se publicaran, així com los d'altres observadors americans, en la Revista Astronòmica d'Espanya y Amèrica, domiciliada a Barcelona.

La isofàsica de tres quarts sur passà prop de Lima, y per la Paz, Asuncí y Puerto Alegre; la fase màxima de Iquique, Antofagasta, Tocumán, Córdoba, Rosario, Buenos Aires y Montevideo fou d'unes dos terços del disc solar; en l'estret de Magallanes cobrà apropiat d'un quart del disc y en Venezuela dues tercetes parts.

La fase màxima s'efectuà en Quito a les 6 h. 55 m., en Matto Grosso, a les 8 h. 45 m., en San Paulo, Santos y Rio Janeiro, a les 10 h. 30 m. Aquestes hores son del matí. La duració total del eclipsi fou d'unes dues hores.

Encara es t'aviat pera tenir noticies dels resultats, car no disposem d'altres noves que les facilitades suscitantament pel telègraf. Oportunament donarem més detalls als llegidors, quan arribin notícies per correu de les missions astronòmiques instalades en diferents punts de la línia de totalitat, entre quals missions figuraven varis notables dels Estats Units.

Contentemnos al present ab los relats de tan brillant espectacle, los que en Abril quedàrem defraudats pel mal temps y per la rapidesa d'aquell eclipsi; lo darrer que, a recensar contemplarem, car si bé hem sigut favorescents ab los magnífics eclipsis de 1900 y 1905, l'ànima gaudi d'aquests superbos espectacles

celestes y ab dificultat se resigna a pensar que's admira per derresa vegada.

FRANCESC PALENCIA.
Barcelona, 25 Octubre 1912.

Lo Tractat Franc-Espanyol

Los punts essencials del conveni franc-espanyol son los següents:

En la zona espanyola se creará un califat.

La capital serà Tetuán y allí habitarà lo Resident general espanyol. Les seves atribucions seràn idèntiques a les del Resident general francès.

Les funcions del califat marroquí se'naran purament administratives.

La independència de totes les iniciatives en la zona espanyola, vies de comunicació, d'enllàs ab la capital, ferrocarrils, serveis, etz., es absoluta.

La qüestió dels Franciscans se resol en lo sentit de que siguin franciscans espanyols los residents en nostra zona. En aquesta matèria, ab relació a la zona francesa, tindrà França què concerterà ab lo Pontificat.

Espanya satisfarà a França en concepte d'anticip pels drets del trànsit de les mercaderies que importi a l'Imperi pels ports de Tetuán y Larache, ab destí a la zona francesa la suma de 500 mil francs, 300 y 200 mil, respectivament.

S'otorga a Espanya lo dret d'oposió pera pèndre part en la realització dels empréstits marroquins exigits pera la reorganisió dels serveis de l'Imperi y pera satisfacer los gastos necessaris pera los treballs de policia.

Se concedeix a Espanya l'import del 12 per 100 dels ingressos per l'impost de tabacs y ls productes dels ports de Larache y Tetuán.

Pera la construcció del ferrocarril Tanger-Fez se constitueix ab arreglo a la fórmula una societat hispà-francesa.

Se concedeix a Espanya una participació del 40 per 100 en lo capital, reservantse França lo 60 per 100. Un 8 per 100 podrà igualment esser distribuït entre altres nacions, descomptat proporcionalment al total dels capitals franc-espanyols.

Espanya y França arribarán a un acord posterior que regularisi les funcions de policia a la frontera.

Finalment, en lo conveni consignarà compromís que adquiereixen los firmants de sotmetre al Tribunal de la Haya qualsevol diferencia que sorgeixi en la aplicació de les clàusules contingudes en lo pacte.

Això es l'essència del conveni. Altres qüestions queden dividides pera esser resoltres per acords parciaus que s'incloraran al protocol general del tractat sobre'l Marroc.

S'assegura què'l tractat se firmarà un dia d'aquesta setmana.

L'Estany de Riudecanyes y'l monopolio de les aigües

Arriben fins a nosaltres algunes oficis d'aficionistes del Sindicat de l'Estany de Riudecanyes, les quals enem a fer pùbliques per l'interés que poden tenir per l'opinió que segueix atenta lo desenrollo del l'afacer sorollós del monopolio de les aigües de Reus que pretén En Caballé y Goyeneche.

Sembla que contra lo acostumat, assistí a dita Junta un bon nombre de socis, y que això se deu a que hi havia propòsit entre's reunits de demanar estret compte a n'alguns senyors de la Junta y de la dependència del Sindicat, per haver apoyat y seguir apoyant encara, per mires polàtiques o particulars, lo desgraciat projecte d'aigües del diputat per Gandesa, que han combatut totes les entitats econòmiques per considerarlo altament lesiu als interessos de la població, y que més aviat ve a perjudicar que a beneficiar la magna obra del Estany de Riudecanyes.

Pero, segons sembla, no hi hagué prou resolució entre cap dels reunits pera embestir la qüestió pel camí dret y en tota sa amplitud, doncs sols s'acordà (això sí, PER UNANIMITAT) aprovar l'actitud dels vocals de la Junta que resultàt han treballat en contra del projecte Caballé. Ab lo qual, es clar, encara que d'una manera indirecta se formulà un vot de censura a n'als que han treballat a favor del repetit projecte posantse en pugna ab les necessitats de la població y'l interessos de l'Estany. Pero a segons qui no li va d'un tanto!

**

Y ja que del Sindicat del Estany parlem, bô serà fer pùbliques interessants preguntes que's feyen los aficionistes mútuament, segons nostra informació. Héus aquí:

«Es cert que l'Ajuntament es aficionista del Sindicat y que les seves accions li den dret a una quantitat de aigua?»

«Es cert que ab l'aludida quantitat de aigua ja s'hi compta pera que l'empresa Caballé pugni satisfer los seus compromisos, en lo cas probable que no pagui pujar o no renuevi les condicions de potabilitat necessaries exigides per la lley, l'aigua del supot manantial del «Mas Caballé?»

«Es cert que de les accions que poseix l'Ajuntament no n'ha pagat lo dividendo correspondent? Y si no han sigut pagats tals dividendos, es també cert que l'obligació (segons los Estatuts) de la Junta, es conminar a la Corporació pera quells fassin efectius y, de lo contrari, procedir immediatament a declarar caduques les accions?»

En apoy de lo darrer, los reunits en Junta d'aficionistes de l'Estany de Riudecanyes, alegaven que s'havia de tenir en compte que poden estarse infringint uns Estatuts en perjudici no solament dels aficionistes, sinó de les obres de construcció de tan magna y esperada obra, abans apoyada pels que avuy tracten de perjudicarla portats per les seves mires polàtiques o particulars.

«No té cert interés tot lo insinuat, per tots los que's preocupen del bô pùblic de nostra estimada població? Doncs seguit per aquí, anirem fent pùbliques interessants incidencies del afer del pretingut monopolio de les aigües de Reus. Y ja veurem qui guanyarà'l plet en sa darrera instància!»

En aquesta mateixa edició d'«Ecos» seguirem el desenvolupament d'aquesta qüestió.

Lo plet dels ferroviaris es plet guanyat

Després del discurs d'En Melquiades Alvarez se consideren a l'aigua los projectes ferroviaris del Govern. Aixis ho corrobora la premsa madrilenya en sa quasi totalitat. No obstant, hi ha dues versions con-

tradictòries. Se diu que'l darrer Consell de ministres acordà mantenir a tota costa los projectes. Aquesta es una de les versions, y l'altra es la que En Canejas ha dit que ab aquests dies de vacacions de les Cambres se procuraria cercar una fórmula que estalviaria a la república l'haver de presentar tantes esmenes.

Ens inclinem a creure això darrer, perque'l Govern ab los pressupostos que té pera aprovar y altres projectes, no's pod empenyar en fer surar los engendres lleials d'En Villanueva ab la obstrucció dels republicans, l'oposició de les restants minories y l'antipatia del país que està al costat dels ferroviaris tant per lo humanissim de la seva causa com per la sensatesa de la seva conducta.

Per lo tant, creyem que si no's retieren per complert los projectes, al menys s'obtindrà la licibilitat de la vaga de ferroviaris y que si no's declaren voluntaris los Tribunals d'arbitratge, qüestió en la qual haurien d'empenyarshi los republicans per afectar als drets y llibertats de l'home, s'obtindrà que desaparegi del projecte la sanció penal ab que's tractava de castigar la seva falta d'acatament.

ECOS

Yo a los palacios subí,
yo a las cabañas bajé,
en el Fortuny trabajé
ab confitura, ay de mí!

Perque, si, senyors: sense confitura y sense Tenorio no sé si per un ganxet es prou bé Tots-Sants.

«Y qué de records no sentim nosaltres en un dia com aquest!

Es una festa ben bé rensenca. Això dels panalles y de la confitura es nostre, ben nostre.

Vearéu pels carrers passar los papás ab cara mitg alegre, portant los nanos al davant, ab lo mocador blanc, d'un blanc net de bogada, y a dintre un plat —o plats— de confitura.

Lo nano va satisfat y content, y'l pare pensa ab les peles que li costa aquell plat de confitora.

A cal Montserrat per dues pessetes una lluira de confitura, y al café, per una lluira, quasi una altra, pero... esterlina. Doncs hi ha ciutadá que, pera treure un plat, perd un Quevedo.

Y, alabat signi nostre Senyor! Si's ciutadans fan un mal negoci en la rifa de plats, en canvi hi ha qui fa l'Agost al començar lo Novembre. Y... vaya l'uno por l'otro, que deya aquell.

—LO PUNT, lo sis y'l set, y va bola.

Així, poc més o menys, variant un poquet la cansó, sentirán avuy per cafès y societats.

Tothom posa; tothom juga un poc a la rifa dels plats de confitora.

Nosaltres, a casa nostra, en lo Casal, també rifem.

Ahir era'l Tomás, qui estava satisfat al veure les peles que entraven pera la administració del café, y avuy serà'l Lluís lo content. Res; qüestió de noms, y la nostra butxaca igualment buida.

Pero, qué hi farém! Tot es balíci y alegria, y amunt y críts!

Nosaltres los convidém a vostés, lectors amables, al concert y al ball. Vinquin.

Y que tota la ciutat resti contenta, encar que algun pronom possibilista de la mena dels plums... digui, ab aquell posat de comediant...

—Veuen. Després dirán que no hi ha vida a Reus, manant los possibilistes. Tot està plé y tothom alegre. Això, es vida.

Y tú, —diém nosaltres— més viu y alegre que'naltres, veritat maestro?

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia cómic-dramàtica de doña Concepció Rostani y de la que formen part los primers actors y directors En Josep Montecugudo y En Joan Torres.

Funció pera avuy.—Tarde, a les 4, D. Juan Tenorio.—Nit, a les 9, segon-

na d'abong, «D. Juan Tenorio» y «El novio de doña Inés».

Demà dissapte, l'aplaudit drama en 7 actes, del malaguanyat Bartrina, «El Nuevo Tenorio».

PREUS DIARIS	Dies feiners festius
Palcos plates sens entrades	13'—15'
Id. principals sense id.	6'—7'
Id. segon pis sense id.	3'50 4'
Butaca platea ab entrada	1'75 2'
Id. d'anfiteatre ab id.	1'50 1'75
Lluneta de segon pis ab iu.	1'25 1'50
Entrada a Localitat	0'85 0'85
Id. al Paradís	0'55 0'55
Timbres comprès.	

ALA REUS

Escullides sessions de cinematografat tots los dijous, dissaptes y dies festius.—Avuy divendres, grandioses sessions tarda y nit.—Películes de gran novetat.

KURESAAL DE REUS

Grans sessions de cine pera avuy. Exit dels aplaudits musicals «The 4 Mexicanos».

Artistic programa de películes. Sessions tarda y nit.

Preus y hores de costam.

Informació local

Sortida del Sol: A les 6'22. Postre: a les 4'47.

Lluna. Surt a les 10 20.—Se pon a les 12'59.

Sant d'avuy: La Festa de Tots Sants Sant de demà: La Commemoració dels fidels difunts.

De 5 a 8 d'aquesta tarda se celebrarà en lo Foment Republicà Nacionalista un concert a càrreg de la reputada banda «La Principal Reusense» que executarà lo següent programa:

«Lo Gall» (pas doble). Suppè. «Molinos de viento» (fantasia). Luna. «Amor al Arte» (sinfonía). Planès. «Tannhäuser» (gran marxa). Wagner. «Tot fent malla» (sardana). Serra. «Conde Luxemburgo» (tanda de valsos).

A les 10 de la nit s'hi celebrarà un important ball, quin programa anirà a càrreg de la mateixa banda, y pera'l qual regna molta animació entre l'element jovent de nostra entitat.

Abdus festes prometen veures molt concorregudes.

Llegim que dintre poc sortirà un periòdic setmanal portaveu de la Lliga Regionalista d'aquesta ciutat, lo qual estarà dirigit per un antic periodista,

actualment corresponent d'un diari barceloní.

La distingida senyora esposa, de nostre estimat amic En Gabriel Pujol ha donat a llum ab tota felicitat a un robust nen.

Felicitem al nostre amic y familia per tan falaguera nova.

En virtut d'expedient d'obra rainosa relatiu a la casa núm. 31 de l'Arraval de Sant Pere, lò proper dilluns se donrà comens al enderrocamet de dita casa, ab lo qual y per la redificació de la mateixa obtindrà un benefici evident l'ornat d'aquella important via pública.

Demà dissapte, a dos quarts de vuit del vespre, nostre Ajuntament celebrarà sessió de segona convocatòria.

AVIS.—L'Associació Mèdica de Riudecanyes anuncia que queda vagant la plassa de metge de dit poble que té una assignació de dos mil set centes cinquanta pesetas anyals.

Los que desitgin ocuparla podrán dirigir-se pera informes al president de la Associació fins lo dia 8 de Novembre pròxim.

Lo programa de cine, tot nou, lo constituirà artístiques y sensacionals cintes de les millors marques.

Ahir al vespre se reuní en lo saló d'Arcaldia la Junta local de Reformes Socials.

Ahir a les vuit de la nit tingué lloc l'inauguració de les obres de reforma que s'han efectuat a la sala-café del Gran Café Restaurant de Paris.

Ahir a les vuit de la nit tingué lloc l'inauguració de les obres de reforma que s'han efectuat a la sala-café del Gran Café Restaurant de Paris.

La reforma es d'una magnificència esplèndent.

En una propera edició ens ocuparem d'aquesta obra que honra a nostra ciutat. Interinament yagi nostra més esfisia felicitació ale propietaris senyors Llebaria y Mas.

A l'acte de l'inauguració hi foren convidats diferents personalitats de nostra població, los diaris y setmanaris y's corresponents de diaris de Barcelona, essent obsequiats ab un esplèndit «lunch» servit ab gran cura com es de consuetut en aquella casa.

Gimnasia-Lluita japonesa Av. Sta. Agnès, 44-J. Aguadé.

En los salons de la societat «La Palma», hi tindrà lloc aquesta nit un lluit-ball, amenosit per la banda de dita entitat.

Per l'Arcaldia ha sigut imposta una multa de 25 ptes. a un vehí d'aquesta ciutat, que tractava d'introduir en la mateixa procedent de Castellvell, una quantitat de carn fresca de tocino, la qual li fou decomisada pels dependents del resguard.

Durant los dies 2, 4, 5, 6, 7 y 8 del actual se procedirà en la recaudació de contribucions d'aquest partit, a la cobrança del primer període voluntari del present trimestre.

•LAS AMERICAS.—Aquesta nit gran exposició d'articles de la present temporada.

Lo dia d'ahir transcorregué ab lo cel ennavolat, semblant en certs moments que era imminent la pluja.

La temperatura segueix essent encaladíssima.

En l'acreditat establecimiento de novetats pera sevinya, que nostre bon amic En Marc Massó té en lo carrer de Monterols, avuy a la nit hi haurà una gran exposició de gènes y confeccions d'alta novetat pera la present temporada.

Donat lo bon gust de que está dotat nostre amic senyor Massó, no dubtem que serán molt visitada per nostres veïns l'aludida exposició y augurém per la mateixa un èxit complet.

Avuy tarda y nit hi haurà extraordinaries sessions de cine a la Sala Reus, en les quals s'hi projectarà un escullit programa de películes Pathé.

VERMOUTH demaneulo en totes parts sech y dols MAYNER Y PLA.

La distingida senyora esposa, de nostre estimat amic En Gabriel Pujol ha donat a llum ab tota felicitat a un robust nen.

Felicitem al nostre amic y familia per tan falaguera nova.

En virtut d'expedient d'obra rainosa relatiu a la casa núm. 31 de l'Arraval de Sant Pere, lò proper dilluns se donrà comens al enderrocamet de dita casa, ab lo qual y per la redificació de la mateixa obtindrà un benefici evident l'ornat d'aquella important via pública.

Demà dissapte, a dos quarts de vuit del vespre, nostre Ajuntament celebrarà sessió de segona convocatòria.

AVIS.—L'Associació Mèdica de Riudecanyes anuncia que queda vagant la plassa de metge de dit poble que té una assignació de dos mil set centes cinquanta pesetas anyals.

Los que desitgin ocuparla podrán dirigir-se pera informes al president de la Associació fins lo dia 8 de Novembre pròxim.

La programació de cine, tot nou, lo constituirà artístiques y sensacionals cintes de les millors marques.

Ahir al vespre se reuní en lo saló d'Arcaldia la Junta local de Reformes Socials.

Aquesta nit a la favorecida societat «El Olimpo» s'hi celebrarà un extraordinari ball, lo qual, com totes les festes que celebra aquesta societat, promet venres molt concurrat.

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. - Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífichs departaments pera familia. :: Servei especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta
SERVEI ESMERAT.

part a l'acte, proclamantse seguidament als vocals y suplents que tinguin majoria.

Reus 20 d'Octubre de 1912.—L'arcalde, Josep Ciurana.

REGISTRE CIVIL
INSCRIPCIONS DEL DIA 31 OCTUBRE 1912

NAIXEMENTS

Josep Rosés Masdeu.

DEFUNCIONS

Rosa Fonts Ollé, 2 anys, Sant Francesc, 36.

MATRIMONIS

Joan Coma Castelló ab Antonia Capdevila Marco.—Josep Reig Llorca ab Dolors Vallverdú Piñol.

Centre de Lectura

Secció de Literatura y Idiomes

Per disposició d'aquest Consell tinc l'honor de fer públic que pel dia 4 del prop vinent Novembre està senyalada l'inauguració dels següents cursos, en lo mateix local del Centre.

Curs d'Esperanto, pera senyoretes: los dilluns, dimecres y divendres, hores de 7 a 9 de la nit. Baix la direcció de la senyoreta Na Teresa Estela.

Primer curs d'Esperanto pera homes: los dilluns y divendres de 9 a 10 de la nit.

Curs superior d'Esperanto los dimecres de 9 a 10 de la nit.

Dirigits tots per don Enric Aguadé Parés.

Queda oberta desde avuy la matrícula pels esmentats cursos a la Conselleria del Centre de Lectura.

Reus 25 d'Octubre de 1912.—Lo Secretari, J. Güell Bofarull.

Informació comercial diària pera FOMENT

Prens corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19.—ptes. los 55 kilos.

» mitjà a 17'50 »

» farta a 15.— »

» Comarca a 13.— »

Ordi.—Aragó a —— quartera.

» Urgell a —— »

» Comarca a 10'50 »

Moresch.—Aragó a —— »

» Còrmarca a —— »

» Extranger a 21.— los 100 kilos.

Faves.—Comarca a 15.— quartera.

Favens.—Comarca a 18.— »

» Andalusia a 27.— »

» València a —— los 100 kilos.

Burdanyes.—Comarca a 16.— »

Fesols.—Comarca a —— »

» Urgel, a —— »

Garrofes.—Nova a 23 rals quinta.

» Vella a 34 »

Situació del mercat. Animat, especialment en la garrofa nova.

Farines y despulles

Farina de 1.ª a 43.— ptes sach de 100 kilos

» redona a 41.— id. id.

» 2.ª R. a 30.— id. id.

» 2.ª B. a 29.— id. id.

Esrinata a 18'50 ptes. lo sach de 70 kilos.

Tercerilla a 16'50 id. lo sach de 70 id.

Trits a 30 rals lo sach.

Segó a 21 id.

Situació del mercat. Animació en farina y marcada alsa en tota classe de despulla.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus 000 a 000 pts.

Id. de 94 a 95 »

Rectificat de 96 a 97 » 130 a 134 »

Desnaturalitat de 88 a 90 »

Situació del mercat. S'han venut importants partides d'aquest article, degut a la gran elaboració de mistles efectuada aquesta campanya, passada la qual es de preveure baixarà'l preu.

Vins

Negre superior de 6 a 6 1/2 rals grau.

Id. corrent de a 6 id.

Blanc superior de 6 a 6 1/2 id.

Id. corrent de a 6 id.

Rosat de 6 a 6 1/2 id.

Mistles.—Negra de 48 a 54 ptes. carga

Blanca, de 42 a 46 id.

Granatxa, de 50 a 55 id.

Moscatt, de 60 a 65 id.

Situació del mercat. Motivat per l'agotament de caldos de la cultura vella, s'ha entrat a la nova campanya ab preus fermes, mes encara no s'han efectuat operacions d'importància.

Ametalles

Mollar en crosta a 60'50 ptes. sac 50 Kgs.

Esperansa 1.ª en gra a 115.— » qq. 41.600

» 2.ª a 110.— »

Comú del país a 105.— »

» d'Aragó a 102'50 »

Llargueta a 112'50 »

Planeta a 125.— »

Situació del mercat. Solicitada l'ametlla molar.

Avellanes

Garbellada a 45.— ptes. sac 58'4 kilos.

Proprietari negreta a 44.— » »

» embarrat a 43.— » »

En gra 1.ª a 72.— » quinta 41'600

Id. 2.ª a 70.— » »

Situació del mercat. En gra sostingut, en crosta fluit.

BORSI DE REUS

MONTEROLS, 27

Cotisiació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arnús

Interior . . . . . 84'42

Amortizable . . . . . —

Orenses . . . . . 26'15

Norts . . . . . 96'20

Alacants . . . . . 91'30

Banc Colonial . . . . . 65'

Banc Vitalici . . . . . —

Oblig. 4 pgs Almansa . . . . . 94'50

Oblig. 2 1/4 pgs Fransa . . . . . 56'12

Oblig. 3 pgs Orense . . . . . 49'50

MADRID

Interior . . . . . 84'20

GIROS

Madrid . . . . . 6'35

París . . . . . 6'50

Londres . . . . . 26'89

Telegrama de la casa A. Lemoine

Exterior . . . . . 90'35

Interior . . . . . —

Norts . . . . . 44'8

Alacants . . . . . 42'4

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus

EXTRANGERS

Londres 90 dt . . . . . 26'45 din.

Idem 8 dív . . . . . »

Idem vista . . . . . ops. 26'82 »

París vista . . . . . » 6'35

Marsella vista . . . . . »

Hamburg vista . . . . . »

VALORS LOCALS

din. pap. op.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 31 D'OCTUBRE DE 1912

dates facilitats per l'Agència de don E. Fàbregas

Entrades

«Cabo San Antonio» de Marsella;

consignat a Peres. Càrrega general.

«Neptunus» d'Amsterdam, consignat a Ferrer. Càrrega general.

«Leonardo» d'Alacant, consignat a Torré. Trànsit.

«Antonia» de Cete, consignat a Musolas. Bocois buits.

«Oscar de Olavarria» de Barcelona,

consignat a Lopez. Efectes.

Sortides

«Neptunus» pera Amsterdam. Càrrega general.

«Leonardo» pera Génova. Càrrega general.

«Antonia» pera Valencia. Trànsit.

«Canganian» pera Valencia. Lastre.

«Oscar de Olavarria» pera Bilbao.

Efectes.

«Cabo San Antonio» pera Bilbao.

Efectes.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 1.—«Cabo Queijo» pera Cete y Marsella; consignatari Peres.

Dia 1.—«Villarreal» pera África y Canaries; consignatari Musolas.

Dia 2.—«Tambre» pera Liverpool; consignatari Mac-Andrews.

Dia 4.—«Silvy» pera Batdeus y Rouen; consignatari Ferrer.

Dia 4.—«C. Hecksher» pera Londres y Amberes; consignatari Mac-Andrews.

Dia 4.—«Ciscar» pera Hamburg; consignatari Mac-Andrews.

Dia 5.—«Venedotian» pera Liverpool, Bristol y Cardiff; consignatari Mallol.

Dia 6.—«Navarra» pera Marsella; consignatari Mac-Andrews.

Dia 7.—«Algol» pera Finlandia; consignatari Boada.

Dia 8.—«Iberia» pera Suecia; consignatari Boada.

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco SOL Rambla del Centre A Tarragona Kisco de J. Munté, Rambla S. Joan

Ferrocarrils

ENOFOSFORINA

Reconstituent lo més eficás y rápit pera les convalescencies y agotament.
Retorna l'apetit, lo benestar y l'alegria.

Es tònic cerebral perque remineralisa la **MATERIA GRIS** donantli vitalitat y energia.

Se ven a tot arreu y a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; y

Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajes y abrics.

Preus invèrposímils

IBARRA Y C. Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijeus sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián). — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteua Pravia ab trànsport al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennie y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Octubre 31 Vapor Cabo San Antonio
Novembre 7 San Sebastián
" 14 Quejo
" 21 Roca
" 31 Nao

Pera Cette y Marsella

Novembre 1 Vapor Cabo Quejo
8 Roca
15 Nao
22 San Martín
Desembre 1 San Vicente

Pera més informes, al consigüatori a Tarragona: En MARIAN PEREZ. - Real, núm. 32. - Telèfon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000ous al any ab sols deu gallines! 3.000ous!

Primer y únic a Espanya (Patent per 20 anys).—Descobriment maravellós.—Resultats sorprenents.—Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més crí de l'hivern: nombrosos testimonis.

TRADE DE MARCA REGISTRADA

A GENT A JOAQUÍM FAU CATALUNYA: AUGUST PADRÓS FABREGAS, Arraval de Robuster, 20.

Agent depositari a Reus y sa comarca: AUGUST PADRÓS FABREGAS, Arraval de Robuster, 20.

De venda en totes les bones drogueries

A Alemania lo públich particular

compra la majoria de lo que li fa falta al preu de fàbrica. No hi ha raó per que's paguin 50 pessetes per una cosa, què comprada en lo lloc a propòsit resulta a pessetes 30.—La casa abaxí firmada ofereix al públich espanyol una nova facilitat pera comprar directament de primera mà al preu original del fabricant tot lo que's fabrica a Alemania y molt especialment los següents objectes:

Rellotges de tota classe joyeria y platería	(desde 25 pessetes)
máquines pera retratar	(desde 50 pessetes)
cinematògrafos	(desde 75 pessetes)
máquines pera cosir	(desde 100 pessetes)
» » escriure	(desde 75 pessetes)
bicicletes	(desde 300 pessetes)
motocicletes	(desde 3000 pessetes)
automòvils	
armes de tota classe	
binocles y lentes d'última moda	
mobles de tota classe	
confecçió pera senyora y home	

posantse en compte lo preu original que costa. Lo benefici de la casa consisteix unicament en 10%, que s'aumenten lo preu de cost mencionat. per exemple: no 10000 a rellotge d'or pera senyora

preu de cost pessetes 22,50

més 10% 2,50

preu de venda Pts. 25,—

S'efectuen demandes desde 25 pessetes en amunt. — Facilitat de pago pera personnes de garantia.

En tots los rams esmentats hi ha constantment objectes usats que per qualsevol motiu se venen a preus excepcionals. Una llista mensual de tals ocasions s'envia a qui la desitja.

Demàrinse ofertes (incluint lo segell pera la contestació) a la casa

Arnold Feuer
Berlin-Charlottenburg
Gervinusstr, 24

Los respectius catàlegs ab dibuixos y preus se remeten contra envío de 1 pesseta en segells de correu que lo fer una demanda se dedueix de l'import. Indiqui l'article que's desitja.

Nota: Cartes pera Alemania costen 25 céntims. No's poden admetre les cartes insuficientment franquejades.

S'ADMETEN REPRESENTANTS SERIOS